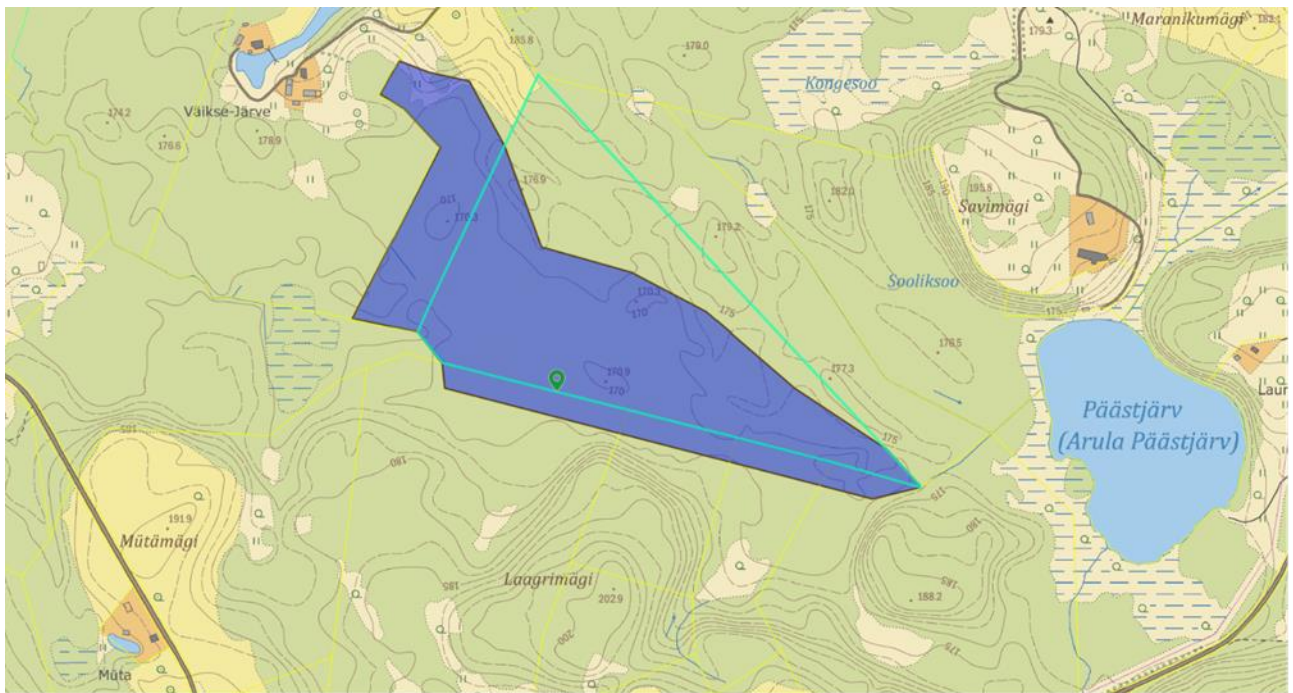

KESKKONNAMÕJU ANALÜÜS

MURUMETSA maaparandussüsteem, maaparandushoiuala maa-alal (kood 3101330010020001) Murumetsa (kinnistu registriosa nr 1173640 katastritunnus 60802:003:1020) katastriüksus.

Kaart 1. MURUMETSA maaparandussüsteem, maaparandushoiuala maa-alal (kood 3101330010020001) (Põllumajandus- ja Toiduameti maaparanduse kaardirakenduses).

Keskkonnamõju analüüsis on käsitletud MURUMETSA maaparandusobjektiga (kood 3101330010020001) Murumetsa katastriüksusega piirnevaid või katastriüksuse tööalal paikneval objekti alal või lähialal asuvad looduskaitselist olulist väärtust omavaid objekte vastavalt Keskkonnaameti soovile¹.

Vastavalt Maa-ameti kitsenduste ning kultuurimälestiste ning pärandkultuuri kaartidele tehtud päringutele puuduvad Murumetsa katastriüksusel² kavandatud tegevustega hõlmatud alal (kraav) eletriliinid ning sideehitised, kultuurimälestised ning pärandkultuuri objektid.

Maaparandusehitise ehitamise aeg on maaparandusehitise kasutusele võtmise teatise kohaselt 1940 aastal. Murumetsa katastriüksusele jäävas lõigus on tööde kavaga on ette nähtud kraavi puhastamine settest ja kraavist tuleva pinnase planeerimine Murumetsa katastriüksusele jäävale osale.

¹ registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis kande all 7-9/23/2364-6

² katastritunnus 60802:003:1020

Kaart 2. Maa-Ameti maaparandussüsteemide kaardirakendus (2021 ortofoto). Maaparandushoiuala maa-alal (punasega viirutus, kood 3101330010020001). Kaart Põllumajandus- ja Toidumeti maaparanduse kaardirakendusest ning MURUMETSA eesvool (sinine joon, väline tunnus 31013300100200011M).

Kaart 3. Kraavi paiknemine on tuvastatav Maa- Ameti ajaloolistekaartide kaardirakenduselt, üheverstaselt kaardilt (1911). Kraavi välise kuju järgi on tuvastatav et kraav ei ole looduslikult looklev ning kraav on rajatud inimesepoolt

Maaparandusobjekt (kood 3101330010020001) paikneb Murumetsa³ ning Murumetsa katastriüksusega piirnevatel Rajaste⁴, Salunuki⁵, Salusoo⁶ ja Kõrgemäe⁷ katatsriüksustel mis asuvad Otepää looduspargi⁸ Otepää piiranguvööndis⁹, alal mille kaitse-eesmärk on hästi säilinud pärandkultuurmaastiku elementide – alale iseloomuliku maakasutuse, piirkonnale omase asustusstruktuuri, arhitektuuripärandi ja maastikuilme–säilitamine, looduse mitmekesisuse, kaitsealuste liikide ja elupaikade kaitse ning kaitsealuste üksikobjektide kaitse. Otepää looduspargi kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada, taastada, uurida ja tutvustada Otepää kõrgustikule iseloomulikke loodus-ja pärandmaastikke ja looduse mitmekesisust, aidata kaasa säästva puhkemajanduse ja elukeskkonna arengule ning tasakaalustatud keskkonnakasutusele. Otepää looduspark kuulub Otepää linnu- ja loodusala¹⁰ Natura 2000 võrgustikku¹¹.

Rajaste, Salunuki, Salusoo ja Kõrgemäe katastriüksutel metsaelupaikadega hõlmatud ala jääb projekteeritavale Metsaelupaikade looduskaitseala, metsaelupaikade looduslikku sihtkaitsevööndisse (ID 996326004).

Murumetsa (eraldis nr 23) ning Rajaste katastriüksuste (eraldis nr 4) kinnistute piirile on inventeeritud III kategooria kaitsealuse liigi pruunika pesajuure (*Neottia nidus-avis*) leiukoht¹² Viimane kinnitatud vaatlus on EELISE andmetel teostatud 05.08.2005. Pruunikas pesajuur ei ole määratud Otepää looduspargi ning Otepää loodusala kaitseesmärgiks. Veel on Murumetsa katastriüksusele registreeritud III kategooria kaitsealune taimeliik roomav öövilge (*Goodyera repens*)¹³, liik jääb tegevustega hõlmatud alalt eemale negatiivset mõju kavandatav tegevus kaitsealusele liigile ei avalda.

Mõju kirjeldatud kaitseväärtustele.

Eelpool nimetatud katastriüksustele registreeritud liikide kaitseks ei ole moodustatud püsielupaika ning piiritlemata III kategooria kaitsealuste taimeliikide leiukohas rakendub looduskaitseaduse § 48 lg 3 ja lg 4 kohaselt isendikaitse.

Loetletud liikide leiukohtade puhul on tegemist laialdase levikualaga kasvukohtadega, liikide kasvukohad jäävad puhastatavast kraavist eemale mistõttu eeldatava negatiivne mõju kirjeldatud III kaitsekategooria kaitsealustele liikidele, pruunikale pesajuurele ning öövilgele puudub.

---

³ katastritunnus 60802:003:1020

⁴ katastritunnus 60802:003:1260

⁵ katastritunnus 60802:003:1336

⁶ katastritunnus 60802:003:1338

⁷ katastritunnus 60802:003:1201

⁸ keskkonnaregistriood KLO1000559

⁹ keskkonnaregistriood KLO1100447

¹⁰ EELISE koodid: RAH0000103, RAH0000582

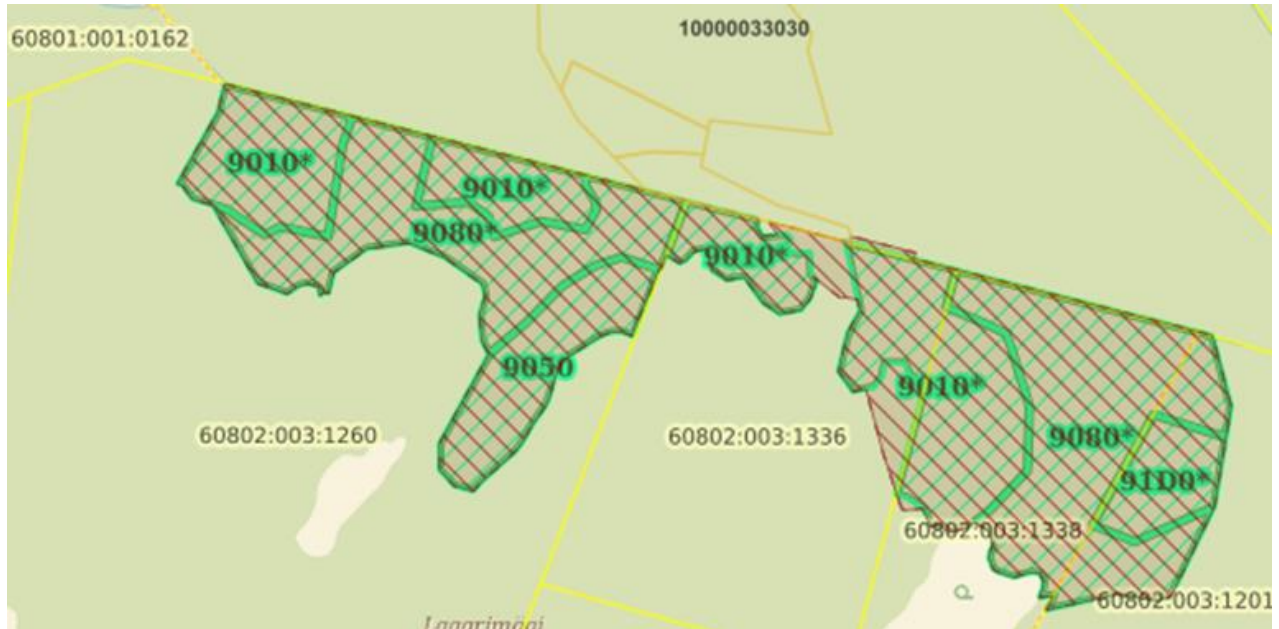
¹¹ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 "Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri"

¹² keskkonnaregistrikood KLO9319803

¹³ keskkonnaregistrikood KLO9319779

MURUMETSA maaparandussüsteem, maaparandushoiuala maa-alale (kood 3101330010020001) jäävad metsaelupaigad ning projekteeritava metsaelupaikade looduskaitseala, metsaelupaikade sihtkaitsevööndi (ID 996326004) ala (16.08.2023 seisuga pindala kokku 36844.91 ha, sellest maismaa osa 36828.95 ha).

Kaart 4. Väljavõtte metsaregistrist, metsaelupaikadega hõlmatud ala.

RAJASTE (katastritunnus 60802:003:1260) katastriüksus;

Eraldisel nr 2 (eraldise pindala 0,74 ha, kasvukohatüüp jänesekapsa-kõdusoo, peapuuliik kuusk, arenguklass küps mets, keskmine vanus 92) on inventeeritud metsaelupaik vanad loodusmetsad (9010*), ID -1982127974. Määratud ala (0,7 ha) on varasemalt keskmiselt kõdusoostunud, paiguti on soostumine taastumas, ala raiemärkideta, paiguti asuvad alal vanad pätsturba lõikamise augud.

Eraldistel 3 (eraldise pindala 0.3 ha, kasvukohatüüp jänesekapsa-kõdusoo, peapuuliik kask, arenguklass küps mets, keskmine vanus 83) ja **eraldisel 5** (eraldise pindala 1,11 ha, kasvukohatüüp jänesekapsa-kõdusoo, peapuuliik kask, arenguklass küps mets, keskmine vanus 78) on inventeeritud metsaelupaik soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), ID -1979623882. Ala (1,4 ha) on raiemärkideta, varasemalt keskmiselt kõdusoostunudkuid, valdavalt soostumine taastumas, paiguti struktuurielemente.

Eraldisel 4 (eraldise pindala 0.35 ha, kasvukohatüüp jänesekapsa-kõdusoo, peapuuliik kuusk, arenguklass küps mets, keskmine vanus 108) on inventeeritud metsaelupaik vanad loodusmetsad (9010*), ID -1979232214. Alal (0,4 ha) on raiemärkideta, varasemalt keskmiselt kõdusoostunud, soostumine aeglaselt taastumas, struktuurielemente, puistu vana.

Maa-ameti mullakaardi alusel on eraldiste 2,3 ja 4 mullaliigiks märgitud M' ehk madalsoomullad.

Eraldisel 9 (eraldise pindala 2.83 ha, kasvukohatüüp naadi, peapuuliik kuusk, arenguklassküps mets, keskmine vanus 107) on inventeeritud metsaelupaik rohunditerikkad kuusikud (9050), ID -1978747744 (0,7 ha). 2017 on eraldisel teostatud sanitaarraiet, nõlvaalne paiguti imballikaline, struktuurielementiderikas. Eraldis 9 ei piirne tegevustega hõlmatud Murumetsa katastriüksusega. Maa-ameti mullakaardi alusel on eraldistele 9 märgitud mullatüübiks LP ehk kahkjalt leetunud muld.

SALUNUKI (katastritunnus 60802:003:1336) katastriüksus;

Eraldisel 1 (eraldise pindala 0.33 ha, kasvukohatüüp jänesekapsa-kõdusoo, peapuuliik kuusk, arenguklass küps mets, keskmine vanus 105) on inventeeritud metsaelupaik vanad loodusmetsad (9010*), ID -1978916328. Ala (0,3 ha) on raiemärgideta, struktuurielementiderikas, palju ürasekajastuse tõttu kuivanud kuuski, varasemalt keskmiselt kõdusooostunud, aeglaselt soostumine taastub. Maa-ameti mullakaardi alusel on eraldisel 1 mullaliigiks M' ehk madalloomuld.

Eraldisel 3 (eraldise pindala 0.43 ha, kasvukohatüüp naadi, peapuuliik kuusk, arenguklass küps mets, keskmine vanus 101) on samuti on inventeeritud metsaelupaik vanad loodusmetsad (9010*), ID -1982571958 (1,2 ha). Lääneservas üksikud vanad valikraiekännud, puistu struktuur mitmekesine paiguti ohtralt lamapuitu ning jämedatüvelisi kuuski. Maa-ameti mullakaardi alusel on eraldisele 3 mullaliigiks valdavalt M ehk madalloomuld, vahesel määral LkG ehk gleistunud leetunud muld ning LP ehk kahkjalt leetunud muld.

SALUSOO (katastritunnus 60802:003:1338) katastriüksus;

Eraldisel 6 (eraldise pindala 1.56 ha, kasvukohatüüp jänesekapsa-kõdusoo, peapuuliik kask, arenguklass küps mets, keskmine vanus 84) on inventeeritud metsaelupaik soostuvad ja soolehtmetsad (9080*), ID- 1975387670. Ala (1,9 ha) on varasemalt keskmiselt kõdusooostunud, praeguseks soostumine taastunud, struktuurielemente veel vähe, paiguti asub alal tihe paju. Maa-ameti mullakaardi alusel on eraldisele 6 märgitud mullaliigiks M ehk madalloomuld,

Eraldisel 5 (eraldise pindala 0.76 ha, kasvukohatüüp jänesekapsa-mustika, peapuuliik kuusk, arenguklass küps mets, keskmine vanus 114) on on inventeeritud metsaelupaik vanad loodusmetsad (9010*), ID-1982571958, 1,2 ha). Lääneservas asuvad üksikud vanad valikraiekännud, puistu struktuur mitmekesine paiguti ohtralt lamapuitu, jämedatüvelised kuused. Eraldis nr 5 ei piirne tegevustega hõlmatud Murumetsa katastriüksusega. Maa-ameti mullakaardi alusel on eraldise 5 mullaliigiks märgitud valdavalt Mehk madalloomuld aga ka LkG ehk gleistunud leetunud muld ning LP ehk kahkjalt leetunud muld..

KÖRGEMÄE (katastritunnus 60802:003:1201) katastriüksus;

Eraldisel 1 (eraldise pindala 0,8 ha, kasvukohatüüp madaloo, peapuuliik kask, arenguklass küps mets, keskmine vanus 88) on inventeeritud metsaelupaik siirdesoo- ja rabametsad (91D0*) ID -1977199118, 0,4ha). Väike mändidega siirdesoolaik keset madalood, varasemalt nõrgalt kõdusooostunud, praeguseks soostumine täielikult taastunud. Eraldis tegevustega hõlmatus alaga ei piirne. Maa-ameti mullakaardi alusel on eraldise mullaliigiks märgitud M ja paiguti S siirdesoomuld.

Eelpool kirjeldatud metsaelupaikade inventeerijaks on EELISE-sse märgitud Keskkonnaameti metsahoiu vanemspetsialist Henri Heimola ning inventeerimise kuupäevaks on märgitud 18.11.2022.*

Mullaliigid pärinevad Maa-ameti mullakaardilt.

Metsa kasvukohatüübid om määratud Metsaregistri ja takseerandmete ning paikvaatluse tulemusena.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldusele¹⁴ nr 615 „Euroopa komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekirj“¹⁵ nimekirja kantud Otepää loodus- ja linnuala¹⁶ hõlmab Otepää loodusparki¹⁷ ja Otepää hoiuala¹⁸. Paikneb Kagu Eestis, Valga maakonna põhjaosas Otepää, Palupera, Puka, Sangaste ja Valgjärve valla aladel.

Otepää looduspark moodustati Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11.07.1957. a määrusega nr 242 «Abinõudest looduskaitse organiseerimiseks Eesti NSV-s» Pühajärve, Väikese Munamäe ja Tedremäe maastikuliste keelualadena ning reorganiseeriti Eesti NSV Ministrite Nõukogu 24. septembri 1979. a määrusega nr 497 «Looduskaitsealade edasise väljaarendamise kohta». Esimene kaitse-eeskiri võeti vastu 18.03.1997, Vabariigi Valitsuse määrus nr 63 „Otepää looduspargi kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine”. Kaitse-eeskirja muudeti ja täpsustati 2016. aastal määrusega nr 135 „Otepää looduspargi kaitse-eeskirj.“

Otepää looduspargi¹⁹ esmaseks kaitse-eesmärgiks Otepää kõrgustikule iseloomulike loodus- ja pärandmaastike ja looduse mitmekesisuse kaitsmine, säilitamine, taastamine, uurimine ja tutvustamine ning säästva puhkemajanduse ja elukeskkonna arengule ning tasakaalustatud keskkonnakasutusele kaasa aitamine.

Alal kaitstakse loodusdirektiivi (*edaspidi* LoD) I lisas nimetatud elupaigatüüpidest liiva-alade vähetoitelisi järvi (*siin ja edaspidi sulgudes* LoD elupaiga kood 3110), vähe- kuni kesktoitelisi mõõdukalt kareda veega järvi (3130), vähe- kuni kesktoitelisi kalgiveelisi järvi (3140), looduslikult rohketoitelisi järvi (3150), jõgesid ja ojasid (3260), liigirikkaid aruniite lubjavaesel mullal (*6270), niiskuslembeseid kõrgrohustuid (6430), lamminiite (6450), aas-rebasesaba ja ürtpunanupuga niite (6510), siirde- ja õõtsikoid (7140), allikaid ja allikasoid (7160), liigirikkaid madalsoid (7230), vanu loodusmetsi (*9010), vanu laialehisi salumetsi (*9020), rohunditerikkaid kuusikuid (9050), okasmetsi oosidel ja moreenikuhjatistel (9060), soostuvaid ja soo-lehtmetsi (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsi (*91D0). 8 Loodusdirektiivi II lisas nimetatud kaitstavatest liikidest on Otepää looduspargi kaitse-eesmärgiks saarmas (*Lutra lutra*), harivesilik (*Triturus cristatus*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), laiujur (*Dytiscus latissimus*), tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*), suur-rabakiil (*Leucorrhinia pectoralis*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*) ja paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), karvane maarjalepp (*Agrimonia pilosa*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), soohiilakas (*Liparis loeselii*), nõtkes näkirohi (*Najas flexilis*), kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*), roheline kaksikhammas (*Dicranum viride*) ja läikiv kurdsirbik (*Hamatocaulis vernicosus*). Linnudirektiivist (*edaspidi ka* LiD) tuleneva kohustusega on

¹⁴ 05.08.2004

¹⁵ RTL 2004, 111, 1758

¹⁶ EE0080401

¹⁷ KLO1000559

¹⁸ KLO2000117

¹⁹ Vabariigi Valitsus 01.12.2016 määrus nr 135

kaitse-eesmärgiks liigid, kelle rändepeatus- ja pesitsuspaiku kaitstakse. Otepää looduspargis ja hoiualal on kaitse-eesmärgiks järgmised LiD I lisa liigid: väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), mustviires (*Chlidonias niger*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), rukkirääk (*Crex crex*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), musträhn (*Dryocopus martius*), roherähn ehk meltsas (*Picus viridis*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), viupart (*Anas penelope*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähn (*Picus canus*) ja händkakk (*Strix uralensis*), kanakull (*Accipiter gentilis*) ja väiketüll (*Charadrius dubius*). Tegevused, mis on keelatud, kui selleks ei ole kaitseala valitseja nõusolekut, on määratud vastavalt looduskaitseaduse § 14 lõikele.

Otepää looduslalal kaitstavad metsaelupaigatüübid on vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad moreenkõrgendikel (9060), soostuvad ja soometsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0).

Otepää looduspargi, Otepää hoiuala ja Otepää loodusala kaitsekorralduskavale aastateks 2017-2026 on järgmised pikaajalised ning kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärgid:

*9010 - Pikaajaline kaitse-eesmärk et vanad loodusmetsad on säilinud 474 ha-l seisundiga vähemalt B (hea) ning kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärk vanadel loodusmetsad on säilinud 301,9 ha-l vähemalt seisundiga C (arvestatav).

9050- Pikaajaline kaitse-eesmärk rohunditerikkastel kuusikutel on säilinud 392 ha seisundiga B (hea) ning kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärk on et rohunditerikkad kuusikud on säilinud 216,6 ha seisundiga B (hea).

9080- Pikaajaline kaitse-eesmärk on et soostuvaid ja soo-lehtmetsi on säilinud 146 ha seisundiga B (hea) ning kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärk on et soostuvaid ja soo-lehtmetsi on säilinud 64,2 ha seisundiga B (hea).

91D0*- Pikaajaline kaitse-eesmärk: siirdesoo- ja rabametsi on säilinud 31 ha seisundiga C (arvestatav) ning kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärgiks et siirdesoo- ja rabametsi on säilinud 31 ha seisundiga vähemalt C (arvestatav).

Eesti looduse infosüsteemist (*edaspidi* EELIS) väljavõtte²⁰ kohaselt jagunevad Otepää looduspargis asuvad metsaelupaigad 6. juuli 2023 seisuga järgmiselt:

*9010 esinduslikkusega A ja B kokku 398 ha;

9050 esinduslikkusega A ja B kokku 351 ha;

9080 esinduslikkusega A ja B kokku 286 ha;

*91D0 esinduslikkusega A, B ja C kokku 41 ha.

Selle järgi on lühiajalised eesmärgid täidetud ning pikaajalistest eesmärkidest jääb puudu *9010 osas 76 ha ning elupaiga 9050 osas 41 ha. Samas 9080-pikaajaline eesmärk on täidetud peaaegu kahekordselt ning 91D0* 10 ha enam.

Kaitsekorralduskava koostamise käigus on antud hinnang Otepää loodusala kavandatavate hooldatavate sihtkaitsevööndite koosluste kujundustööde vajadusele (Palo 2012). Ekspert

---

²⁰ registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis kande all 07.07.2023 nr 2-6/23/171-2

soovitat puistute arengusse mitte sekkuda, sest minimaalset kujundamist vajavad alad on väikesed ega määra sihtkaitsevööndite üldist struktuurilist ega elustikulist mitmekesisust.

Üheks oluliseks ohuteguriks on väljatoodud ehitiste püstitamine metsaelupaikadesse. Suurem osa metsaelupaiku on tsoneeritud küll sihtkaitsevööndisse, kus majandustegevus pole lubatud. Vältida tuleb uute külastusobjektide ja radade rajamist metsaelupaikadesse. Mõned olemasolevad matkarajad läbivad sihtkaitsevööndeid ja metsaelupaiku (nt *9010, 9050) või asuvad vahetult metsaelupaikade ääres. Võimalusel vältida radade kavandamist väärtuslikesse metsaelupaikadesse. Radade hooldamisel ei tohi sihtkaitsevöönditest puid eemaldada, vaid need tuleb jätta metsa. Radade paremaks planeerimiseks on vajalik osalemine planeeringute koostamisel ning seeläbi vältida külastusobjektide ja matkaradade kavandamist metsaelupaikadesse.

Meede: elupaikadele vastavates piiranguvööndi puistutes metsa majandamisel loodushoidlike põhimõtete rakendamine – metsakoosluse liigilise, struktuurilise ja vanuselise mitmekesisuse säilitamine.

Loodusdirektiivi rakendamise aruande järgi ei ole Eestis metsaelupaikade seisund valdavas osas soodne ning Euroopa Komisjon algatas 2021. a Eesti Vabariigi suhtes rikkumismenetluse Sellest lähtuvalt esitas Keskkonnaamet 2022. aastal ettepaneku Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorra muutmiseks ja loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmiseks oluliselt suuremas mahu.

MURUMETSA maaparandussüsteem, maaparandushoiuala alale jäävad metsaeraldised on vähemal või suuremal määral juba kuivenduse poolt mõjutatud. Eraldised asuvad olemasoleva kuivenduskraavi ääres. Kraav metsaelupaikadega hõlmatud alast läbi ei lähe. Ala puhul on aldavalt tegemist kuivendatud jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübiga, varasemalt valdavalt keskmiselt ning Kõrgemäe katastriüksuse puhul nõrgalt kõdusoostunud inimtegevuse tegevusest tulenevalt mõjutatud metsaaladega.

Kuivendatud alal kus asuvad metsaelupaigad on valdavalt raiemärkidega, vähesel määral on teostatud sanitaarraiet ning valikraiet, seega puudub intensiivne majandamine metsanduslikus mõttes. Samas on ala kasutatud turvapätside kaevamisel. Alal asuvad mitmed turvapätsikaevamise augud (veega täitunud).

Peale kuivenduskraavide rajamist hakkab kuivendataval alal veetase langema. Eraldised on kuivendusest juba varasemalt mõjutatud. Loodus on kraavi paiknemisega selles asukohas harjunud ning rajamisega kaasnenud häiringud omaks võtnud ning kohanenud. Rajaste, Salunuki ja Salusoo katastriüksustele järgmised elupaigad paiknevad valdavalt madalsoomuldadel, samuti asub madalsoomuldadel ka valdavas osas ka piirnev Murumetsa katastriüksus. Kraavi olemasolu ning funktsioneerimine ei ole olnud takistavaks asjaoluks eelpoolnimetatud metsaelupaikade kujunemisele.

Puhastatav kraav eelpoolnimetatud metsaelupaiku ei läbi. Kõdusoometsad on kujunenud sügava turbalistest madal- ja siirdesoo metsadest pikaajalise kuivendamise tulemusel.

Jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüüp esineb pika-ajaliselt ja intensiivselt kuivendatud, hästi lagunenu turbaga siirde- ja madalloomuldadel. Metsamajandamise iseärasusteks loetakse asjaolu et jänesekapsa-kõdusoo tüüpi võib nimetada metsanduslikuks pärand-koosluseks, sest see selline metsamaa on saadud just soode kuivendamise tulemusena.

Tegemist on ca 80-90 aastat vana kraaviga, sügavusega ca 0,3 kuni 0,7 m ilma kaldaserva muldeta. Kraav nr 107 on olnud pikemat aega korrastamata ja see on toonud kaasa kraavi täissettimise. Tegevustega hõlmatud ala Murumetsa katastriüksuselt vajab üksnes setetest puhastamist kuna setted takistavad maaparandussüsteemide toimist. Puittaimestiku raiet ei kaasne.

Eraldised on varasemast kuivendamisest juba mõjutatud. Kuivenduskraavi puhastamine ei suurenda negatiivset mõju, kuna eraldised on juba pikemat aega olnud kuivendamise mõjusfääris. Tegevustega hõlmatud ala Murumetsa katastriüksusel vajab üksnes setetest puhastamist kuna setted takistavad maaparandussüsteemide toimist. Puittaimestiku raiet ning sellega kaasnevaid häringuid ei kaasne.

Kraavide mõju metsa kuivendajana ja elustikuväärtuste mõjutajana tuleb hinnata lähtuvalt olukorrast. Tegevustega hõlmatud ala (kraavi puhastamine) inventeeritud metsaelupaikadega hõlmatud alani ei ulatu. Puhastatav kraav jääb metsaelupaikadega hõlmatud alast eemale (puutumata).

Uusi kraave ei rajata, puhastatakse üksnes olemasolevat kraavi. Raieid ei teostata ning kraavi algseid parameetreid ei suurendata ega muudeta. Tegemist on varasemalt inimtegevuse poolt mõjutatud alaga. Puistu tasemel võib metsa kuivendamisega kaasneda ka positiivseid mõjutusi läbi liigirikkuse suurenemise. Luues (juba on sa loodu) elupaiku liikidele kellele on sobivaid elupaiku väheseks jäänud. nt. meelepäraseid elupaiku selgrootutele või kahepaiksetele. Liikidele kes sinna ilma loodud eelsoodumusteta ei asuks või ei kohaneks.

Vältimaks kaitseväärtuste kahjustamist, arvestatakse tööde teostamisel järgmiste tingimustega;

- 1) Tööde teostamisel tuleb masinatega töötamisel vältida võimalus masinate rikkeks või riketeks masinate hooldusel ja vältida tankimisel naftasaaduste pinnasesse sattumise võimalus.
- 2) Sette eemaldamisel kasutatakse tehnoloogiat, mis minimeerib sette kandumise allavoolu. Sete tuleb looduse paremaks kohanemiseks eemaldada ühe korraga ja nii kiiresti, kui võimalik. Sete tuleb paigaldada kraavi kaldale selliselt, et oleks välditud/kindlustatud selle tagasivalgumine
- 3) Tööde tegemise aeg. Sette eemaldamisel tuleb vältida suurvee perioodi. Ning töid teostada väljaspool lindude pesitsusperioodi.
- 4) Asjakohaste meetmete rakendamisel eeldatavalt ei mõjuta tegevus väljakujunenud veerežiimi, samuti säilib looduslik väljakujunenud maastik.

MURUMETSA Murumetsa (kinnistu registriosa nr 1173640 katastritunnus 60802:003:1020)
katastriüksusele ja piirnevatel katastriüksustele koostatud

KESKKONNAMÕJU ANALÜÜSI JÄRELDUS;

Võttes arvesse, et tegemist on olemasoleva kraavi hoiutöödega, mille mõjuulatus on juba väljakujunenud siis kirjeldatud mahus ning ulatusel tööde teostamine ei tohiks kujutada ohtu Otepää looduspargile ega selle kaitse-eesmärkidele, millest saab järeldada, et tegevuste nõuetekohasel läbiviimisel on negatiivne mõju lähialale jäävate kaitseväärtustele minimeeritud.

Eeldatavalt ei avaldada kavandatav tegevus ebasoodsat mõju Natura 2000 ala võrgustikku kuuluvale rahvusvahelise tähtsusega alale, nende kaitse-eesmärkidele ega avalda negatiivset mõju ala terviklikkusele.

Kui töid viiakse läbi nõuetekohaselt, ei ole ebasoodsat mõju ette näha lähialal asuvatele veekogudele, lähiala veekvaliteedile ning niiskusraamile.

Tegemist on neutraalse negatiivse mõjuga, ning ei ole ette näha et tegevus olemasoleva kuivenduskraavi setetest puhastamine põhjustaks metsa puuliigilise koosseisu ja tiheduse muutust ja võiks halvendada veerežiimi püsivusest sõltuvate liikide elutingimusi, alandaks ala esinduslikkust, struktuuri elementide säilimist või mõjutaks negatiivselt metsaelupaikadele määratud üldist hinnangut.

Keskkonnamõju analüüsi koostas OÜ Valga Puu keskkonnaspetsialist
Annika Tuum (september 2023)